

Yttrande över promemorian Vissa skollagsfrågor del 1

Lärarnas Riksförbund har givits möjlighet att yttra sig över rubricerad remisspromemoria.

Förbundet tillstyrker

- Förslaget att det i Skollagen ska förtydligas att kommunerna ska fördela resurserna till utbildning efter barnen och elevernas olika förutsättningar och behov. Förbundet stödjer också förslaget att rektor inom givna ramar ska ansvara för att i sin tur fördela resurserna på motsvarande sätt.
- Förtydligandet avseende stöd till elever med funktionsnedsättning.
- Förslagen avseende rätt till modersmålsundervisning för elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna.
- De föreslagna ändringarna i bestämmelserna om betygssättning.

Förbundet avstyrker

- De föreslagna ändringarna avseende undantag från kravet på legitimation i förskolor och fritidshem med waldorfpedagogik.
- Förslagen om möjligheten att tillåta färdighetstester och antagningsprov för utbildning i förskoleklassen samt i årskurs 1-3 i grundskolan.

Bakgrund till förbundets ställningstaganden

Förbundet har sedan länge uppmärksammat brister i kommunernas resurstilldelningssystem till skolan. Det är därför mycket välkommet att kommunerna i sin fördelning tvingas ta hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov. Samtidigt är det ett underkännande av hur kommunerna hanterat den mål- och resultatstyrda skolan och ytterligare ett bevis för att det krävs en gemensam nationell finansiering av grund- och gymnasieskolan.

Förbundet vill också uppmärksamma det faktum att Sverige ligger betydligt under OECD-genomsnittet avseende hur stor del av kostnaderna för skolan som verkligen går till undervisning. I uppdraget kring resursfördelning bör därför innefattas ett krav på att minska andelen av resurserna som läggs på till exempel administration och lokaler.

Då förbundet av princip är emot de undantag som görs i skollagen avseende skolor med waldorfpedagogik kan vi inte stödja de föreslagna ändringarna avseende undantag från kravet på legitimation i dessa förskolor och fritidshem.

För förskollärare och lärare finns ett waldorfalternativ till den statliga lärarexamen, någon motsvarande utbildning finns inte för dem som ska undervisa i fritidshem, förbundet ställer sig därför frågande till vilka utbildningskrav som ska ställas på dem som anställs i fritidshem enligt den föreslagna undantagsregeln.

När det gäller förslaget att skolans kompensatoriska uppdrag ska förtydligas avseende elever med funktionsnedsättning konstaterar förbundet att detta är nödvändigt men samtidigt ytterligare ett underkännande av kommunernas förmåga att utöva den ekonomiska styrningen av skolan.

Förbundet motsätter sig förslaget att tillåta färdighetstester och antagningsprov i förskoleklass och tidigare än i dag i grundskolan. Utgångspunkten för detta är att elever vilkas färdigheter testas, i vilket skolämne det vara månne, bör ha givits möjlighet att utveckla dessa färdigheter genom skolundervisning. Så är inte fallet inför förskoleklass eller årskurs 1 och förbundet ser inte heller någon vinst med att systematiskt splittra upp klasser från årskurs 2 eller 3. Ingen skulle komma på tanken att testa barns färdigheter i till exempel matematik eller engelska innan de börjat skolan och det finns inga skäl att hantera just musikämnet annorlunda. Det faktum att andra elevers rätt till den så kallade närhetsprincipen kan komma att åsidosättas stärker förbundets motstånd till förslaget.

Om de nationella minoritetsspråkens ställning ska stärkas, vilket tidigare varit ett uttalat mål från regeringens sida, bör alla som tillhör dessa ges möjlighet att utveckla sina språkfärdigheter. Att deras föräldrar inte givits denna möjlighet ska därför inte få utgöra ett hinder. Det har dock tidigare uppmärksammats att det råder brist på utbildade, numera legitimerade, lärare i just nationella minoritetsspråk så för att denna rätt ska kunna nyttjas fullt ut krävs särskilda insatser avseende lärarförsörjningen.

Då det uppenbarligen rått osäkerhet om vad de nu gällande reglerna avseende betygssättning i alla ämnen egentligen innebär är det välkommet att detta förtydligas i skollagen.

Förbundet anser att det är av yttersta vikt att landets grund- och grundsärskoleelever bereds en fullgod utbildning oavsett hemkommun eller studieort. Eftersom det är en mycket stor variation i hur mycket pengar kommunerna väljer att fördela till den enskilde elevens skolgång, är det enligt förbundet viktigt att kommunernas förhandlingar om interkommunal ersättning följs upp och granskas noggrant.

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Bo Jansson
Förbundsordförande

Anna Jändel-Holst
Utredare